Karikatür

SON VALS!..

Japon Amirali donanmayı teftiş ediyor.
Amerikan karikatürü

ANKARA MEKTUBU

KİŞ GELİYOR...

Artık kış geliyor. Sayfiyelerden göçler başladı. Araba, kamyon, kayık, ele ne geçtiyse doldurup doldurup naklediyorlar. Vâkıa Suadiyeden bir tahta araba karşı tarafa otuz liraya geçiyor, geçiyor ama ne yapmalı? öte tarafta da eşya lâzım. Göğüs bağır açık gezildi, takunya ayakkaplar, erkek gibi pantalonlar giyildi, plâjlarda kumbasdı yapıldı... Hepsi iyi ama, işte her şeyin nihayet sonu geliyor. Şimdi herkes mahallesine gidip girecek; ondan sonra gelsın sinema, tiyatro...

Eskiden sayfiyelere gidip gelmek için bile irade çıkar ve vakti gelince müsaadesi ilân edilirmiş. Tanzimat zamanının gazete bentlerinde bu ilânlara rastlanır. Şimdi hamdolsun insanlar bir dereceye kadar hürdür; bir dereceye kadar dedim, çünkü böyle işlerde insanların paranın esiri olduğu unutulmamalıdır.

Hep şu sayfiyeye gidenleri söyler yazarız. Fakat parası olmayıp da evlerinde mahbus kalmış zavallılara ne buyurulur. Onlar saymakla bitmez alimallah...

Evet kış geliyor. Onun da kendine mahsus zevkleri vardır. Eskiler kış zevklerini hep evlerinde arar bulurlarmış. Sokaklar dize kadar çamur iken hangi babayiğit gece gezmesine gidebilir?..

Eski kış eğlencelerini pek iyi bilirim.. Onlar ne az masraflı, ne safiyane ve ne basit şeylerdi. Erkekler bir tarafta, kadınlar diğer tarafta, yani başka başka odalarda toplanırlardı. Ev sahipleri kahveler, çaylar, meyvalar, kuru yemişler, bozalar ikram ederdi.

Herkesin sırtında bir kürk vardı. Bu bir süs değil mecburiyetti. Çok yüksek tavanlı geniş odaları ısıtmak kabil değildi. Bunlar alelekser mangal ile teshin edilirdi. İş böyle olunca, sıcaklık kâfi dereceyi bulmaz ve bittabi herkes ev içinde de kürk giymeğe mecbur kalırdı.

Kış ilerliyip soğuklar şiddetlendi miydi? Hemen tavan arasından, yahut nerde saklanıyorsa oradan tandır çıkarılıp orta yere kurulurdu. Bu, dört tarafı açık bir mikâp çerçeveden ibaretti. Alt kaidesine bir mangal göbeği konur ve üst tarafı etekleri yerlere kadar inen bir yorganla kapanırdı. Bu yorganların uçları kaldırılıp her dört yanından bir insan yarı beline kadar sokulur ve otururdu. Ayaklardan bele kadar olan kısım artık iyice kızar ve terlerdi. Bu suretle hem soğuklardan korunulur, hem de yemiş yiyerek, masal söyliyerek bir tandır safası yapılırdı.

Sırtta kürk, bele kadar da kızgın bir tandır içinde kalan insanın, icap eder de soğuğa çıktığı vakitki halini bir düşünün; en hafifi romatizma olmak üzere terle soğuktan gelebilecek fenalıkların envai kazanılır ve çekilirdi.

Şimdi öyle mi ya? Kış geliyor denince, akla kaloriferli, yahut sobalı odalar, sinemalar ve tiyatrolar geliyor. Hele harp de böyle sona yaklaşmış görününce kış hoş şey vesselâm. Hemen Allah ateşten ve âfetten saklaya..

★

HEY GİDİ GÜNLER

Ateş, âfet dedim de aklıma eski İstanbul yangınları geldi. Geçenlerde Sirkecide bir benzinci dükkânı yandı; ama o kadarla kaldı.

Eskiden bir yangın olsun da en aşağı bir mahalle yanmadan sönsün?. Bu kabil miydi?

Gözlerimiz kulede işareti, kulaklarımız bekçinin sesini işitti mi kalplerimiz çarpmağa başlardı.

Bir felâket halini almış olan yangınlar dolayısile İstanbul gençliğinin çoğu tulumbacı olmuştu. Adeta, tulumbacılık o zamanın bir sporu idi. Herkes işinde gücünde iken bir yangın çıktı mı bir koşu mensup olduğu tulumbacı koğuşuna gider ve sandığı sırtlayınca soluk yangın yerinde alınırdı.

Zaman neleri düzeltmedi ki.. Şimdi bir yangın oluyor da komşunun bile haberi olmuyor. Halbuki eskiden böyle hallerde yer yerinden oynardı. Hey gidi günler hey!

Bu günlerde spor hayatımızda çok kullanılan kelime "sürpriz,, dir. At koşuları sürprizli oluyordu; futbol müsabakalarında da sürprizler başladı. Geçenlerde biniciliği ile meşhur muharrirlerimizden birisi attan düşmüştü. Onu yerde bitap gören bir arkadaş sordu:

— Ne yaptın üstad?

O cevap verdi:

— Hiç canım, sürprizli bir koşu yaptım.

Zaparta

—o—

75 GRAM

— Ekmek tayini 75 gram fazlalaşmış... Kifayet eder mi dersin?

— Merak etme, kifayet etmese bile bu fazlalık yüzünden erzak fiyatı 75 santim daha düşer, onu ilâve edersin!

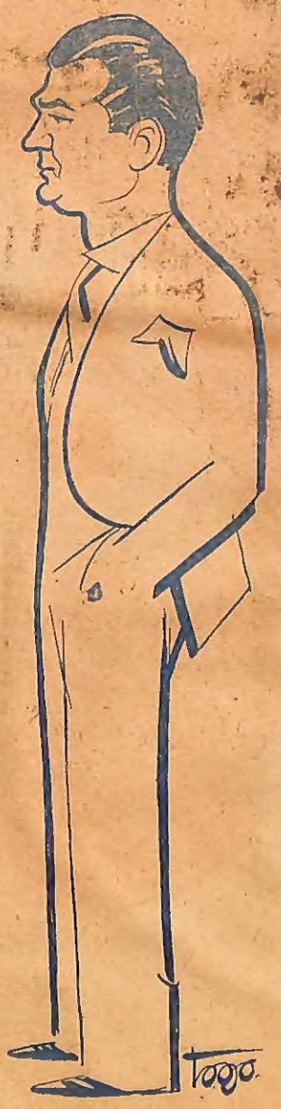

Nihat Ali Üçüncü

Sayın okuyucularımıza:

Kâğıt ve tabı malzemesinin eskisine nazaran hemen on misli artmış olmasına rağmen Karikatür'ün fiyatını tezyit etmemek için şimdiye kadar büyük fedakârlıklara katlandık ve mecmuanızı on kuruşa verebilmek için elimizden gelen her şeyi yaptık. Bugünkü şerait dahilinde Karikatür'ün fiyatını on kuruştan idame etmeğe imkân kalmadığından İkinciteşrin perşembe günkü sayımızdan itibaren on beş kuruşa çıkarmak mecburiyetinde bulunuyoruz. Okuyucularımızın bu makul mazeretimizi kabul edeceklerine eminiz.

No. 460 CİLT: 18 SENE: 9 FİATI 10 KURUŞTUR 19 İLKTEŞRİN 1944

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

HİTLER'İN İKAMETGÂHI BİR SİPER HALİNE GETİRİLDİ.

— Almanya demek, ben demektir!..

Hasta — Doktor paratifo dediği zaman öyle sevindim ki...
Ziyaretçi — Bunda sevinecek ne var?.
Hasta — Daha ne olsun birader.. İnsan hasta olunca hem para hem tifo beraber olmalı. Ya parasız tifo olsaydım?!..

HAFTADAN HAFTAYA

Komşulara geçmiş olsun

Gerçi birkaç gün veya haftalık bir sıkıntıları daha kalmıştır ama Yunanlı komşulara "Geçmiş olsun,, demek zamanı gelmiştir. Hakikaten büyük geçmiş olsun.

Zaman zaman memleketlere musallat olan âfetler, gökten inme büyük belâlar vardır: Zelzele gibi, veba gibi, kolera ve saire salgınları gibi... Fakat biçare Yunanlıların tepelerinden inen Alman belâsı bunların hiç birine benzetilemiyecek kadar büyük ve korkunç bir belâ olmuştur. Hangi zelzele dünyanın hangi memleketinde Almanlar kadar şehir ve hanümanlar yıkmış, hangi hastalık gamalı haç denen ve yengeçe benziyen o çarpık mikrop kadar insan zehirlemiş ve öldürmüştür? Haydi diyelim ki Fransızların, Holanda ve Belçikalıların, Çekler ve Lehlilerin bu kara belâya komşu yaratılmış olmak gibi bir talihsizlikleri vardı. Fakat ya Avrupanın tâ öbür ucunda kendi yağlarile kavrulan ve Almanların ne kendileri, ne de davalarile en ufak bir alış verişi olmıyan Yunanlılar!. Bu zavallı milletin dört sene müddetle çektiği çile Eyüp peygamberleri çileden çıkaracak gibidir.

Evvelâ, yirmi sene müziç bir atsineği gibi dünyanın kafasında vınlamış ve sinirleri bozmuş olan panayır palyaçosu biçarelerin başlarına musallat oldu. Günün birinde, sokaktan geçenlere hiç sebepsiz taş atan ve tüküren bir aşağılık sokak çocuğu yüzsüzlüğüyle suyun içinden bir denizaltı çıkıyor; zavallıların bir zırhlısını batırıyor. Allahın günü kalmamış gibi, gecenin birinde, melodram canisine benziyen bir gülünç diplomat, ihtiyar Metaksası uykusundan kaldırıyor, bir kibrit ister gibi koca memleketin teslimini istiyor. Derken birkaç meydanda kazayağı talimleri yaptığı ve Venedik sarayının balkonu altında "Dünyayı isteriz!,, diye haykırdığı için hakikaten dünyayı korkuttuğunu zanneden bir piliç sürüsü Yunanistana saldırıyor, fakat efzunların sivri burunlu çarığile sopasını daha uzaktan görünce sahiden bir piliç sürüsü gibi Arnavutluk dağları üstünden uçuyor. Sonra selâmsız sabahsız Almanlar iniyorlar, bu zeki ve çalışkan küçük milleti tarlada keten döver gibi çizmelerinin altında eziyorlar. Medeniyetin en yüksek mertebesine çıktığını ve Tanrı tarafından dünyaya yeni bir nizam getirdiğini iddia eden büyük millet dört sene bu küçük milletin kökünü ve tohumunu yakıp kurutmağa savaşıyor.

Bu küçük milletin, bağrından akıttığı kanlı terle yetiştirdiği tarla mahsulünden en ücra adasının etrafındaki balığa kadar her şey onundur. Küçük milletin çocukları sokaklarda açlıktan can çekişirken sütlerini içmek, pantalonlarının arkasına süre süre temizleyip parlattıkları elmalarını yemek onların hakkıdır. Bu bittikten sonra biçareleri sıraya dizip "Hayl Hitler,, çağırtmak, açlık ve hastalıktan sesi çıkmıyanlar olursa dipçikle kafalarını ezmek, bir köyün bir köpeği kendilerinden birinin ayağını ısırsa etraftaki sekiz köyü ateşe vermek onların vazifesidir. Felsefeyi, ilmi, musikiyi, edebiyatı hulâsa yüksek medeniyeti kimseye vermiyen büyük millet, bütün bu şeylerin anası sayılan bir toprağın çocuklarına yine dört sene durmadan en hatır ve hayale gelmez işkenceleri reva gördü.

Fakat tası tarağı toplayıp tekrar Almanyanın yolunu tutmak zamanı nihayet gelmiştir. Kaçış yollarında şayet sağlarına sollarına bakmağa vakit ve fırsat buluyorlarsa etraflarındaki bitip tükenmez harabeler ve harabeler acaba kendilerine neler söylüyordur? Yaptıklarından memnun mudurlar? Yolları üzerinde rastladıkları insanlara, nasılsa, ölmemiş oldukları için acaba dargınlık hissediyorlar mı? Beş on sene dinlenip çoluk çocuk kadrolarındaki eksikleri biraz tamir ettikten sonra yeni baştan bu yerlere dönmeğe ve yarım bıraktıkları işi tamamlamağa niyetleri var mıdır acaba? Neden olmasın? Yirmi beş sene evvel de yine bu yollardan bu vaziyette geri dönmüş olmak onları bir kere daha gelmekten menetti mi? İkinci cihan harbini kazananlar da; birinciyi kazananlar gibi; onlarda bu mahmuzlu çizmeleri sağlam bırakacak olurlarsa elbet yine elmalarını yemeğe, zamanın Hitleri kim ise adına âmin çağırtmağa gelecekler ve bu sefer belki de geri dönmiyeceklerdir.

Amerika Cümhurreisi geçen gün Yunanlıları sinirlerinin kuvvetinden dolayı tebrik ediyordu. Bizce bu tebrik pek yerindedir. Yurdunun tanklar, tayyareler altında ezildiğini, yiyeceğinin onlar tarafından yendiğini, çoluk çocuğunun onların mitralyözü ile biçildiğini görmek acıdır. Fakat bir de bunun üstünde dünyaya nizam vermekten bahseden Alman sesini dinlemek ve bu sesi beğenerek dinliyor görünmek mecburiyeti tahammül edilmez şeydir.

Alman bombalarının gürlediğini artık işitmemek şüphesiz bir saadettir. Fakat Yunan göğünün Alman sesinden boşaldığını işitmek bununla mukayese edilmez bir saadetler şahıdır. Ne komşumuza, ne kimseye Tanrı bir daha o sesi işittirmesin. Zavallı Yunanlılar şimdi hamamdan çıkmış gibi olacaklar ve kim bilir ne kadar zaman kendilerine gelemiyeceklerdir.

Kimsenin fenalığını istemek aklımızdan geçmez. Alman sesi kendi kubbesi altında istediği kadar bağırsın, ötsün, terennüm etsin. Fakat Tanrı artık o sesi başka milletlere işittirmesin. Çünkü dünyanın onlardan çektiği artık yeter.

KARİKATÜR

BULGARİSTANIN DURUMU:

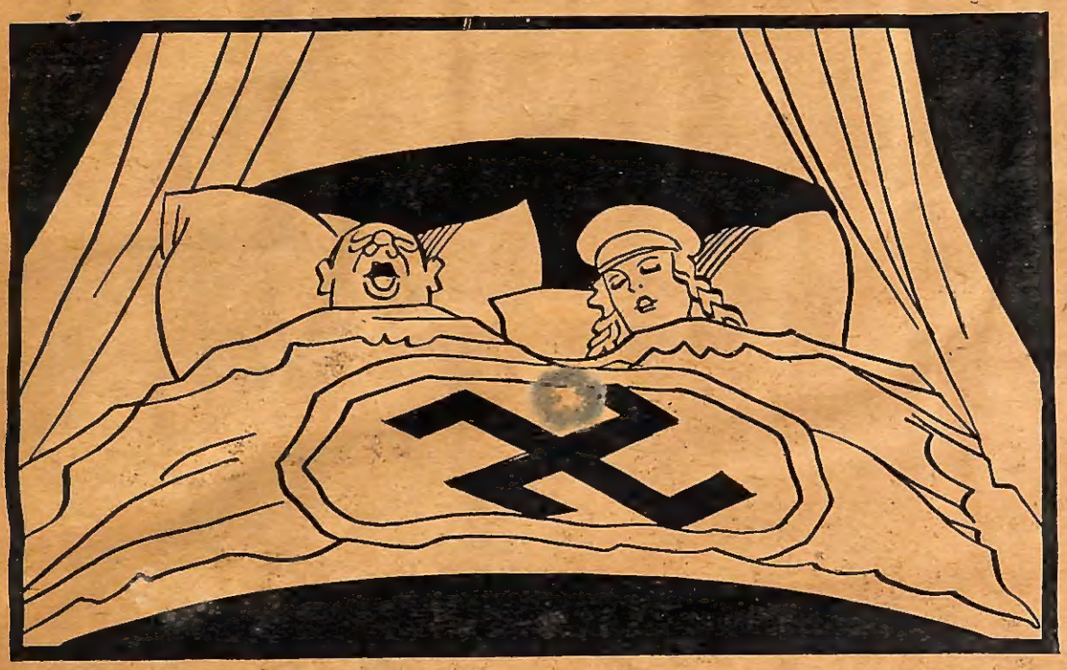

1943

1944

HIRSIZ

— Dün gece bizim eve hırsız girdi...

— Deme!..

— Demesi var mı? Gözümle görmedim amma ayak patırtısını işittim...

— Ayak patırtısını işittinse hırsız değildir!

— Neden?

— Hırsızlar en evvel ayak patırtısı yapmamaya çalışırlar da...

— Fakat bizim eve giren hırsız mutlaka ayak patırtısı yapmaya mecburdur!

— Nasıl?

— Zira, merdiven başlarına, kapı eşiklerine, leğen gibi, tas gibi, gürültü çıkaracak eşya konmuştur. Karanlıkta görür ayağı takılır, ya leğeni, ya tası yuvarlar... Al sana bir gürültü!

— Böyle bir gürültü oldu mu?..

Bir değil, iki değil, tam üç gürültü oldu...

— Belki bir kedidir!

— İmkânı yok... Kedinin gözleri karanlıkta görür, görmemiş olsa bile ilk gürültüyü çıkarır çıkarmaz hemen sıvışır, gider...

— Gürültüyü çıkardıktan sonra hırsız durur mu?.. O da kaçar!..

— O, sulh devrinin hırsızı idi; harp devrinin hırsızı öyle kuru gürültüye pabuç bırakmıyor...

— Nerden bildin?

— Gazetelerde görüyorum: Herifler, eve, bir elinde maymuncukla, öbür elinde sustalı bıçakla giriyorlar...

— Demek gürültüyü çıkaranın hırsız olduğuna eminsin?

— Seni karşımda gördüğüm gibi.

— Lâ teşbih!

— Hem yalnız merdivende, sofada değil, bütün odalarda dolaştığını da duydum.

— Sizin odaya gelmedi mi?

— İçerden kilitlemiştim, kurcaladı, gitti.

— O halde senin evinde babasının evi gibi dolaştı desene.

— Daha beter: Haciz memuru gibi dolaştı. Yükte hafif, pahada ağır ne varsa alıp götürdü...

— Sahi mi?

— Ertesi gün gümüş heykeli, antika saati, Tebriz halısını yerlerinde bulamadık!

— Sen hırsızın girdiğini işittin ha?

— İşittim!

— Odaları dolaştığını duydun ha?.

— Duydum!

— Eşyaları sırtlıyacağını anladın ha?

— Tabiî, anladım!

— Bütün dunları işittiğin, duyduğun, anladığın halde yerinden kımıldanmaya korktun, öyle mi?

— Neden korkayım?..

— Korkmasaydın hemen tabancayı eline alır, hırsızın yakasına yapışırdın...

— Yapacaktım ama yapmadım.

— İnsaf mı ettin?

— Hayır, hesap ettim: Belki yarın hırsız bu değerli eşyaları satarken yakalanır, ben belki zarardan kurtulmuş olurum... Fakat ben elektriği yakıp hırsızın yakasına yapışayım derken, ışıkları maskelemedim diye polisle mahkeme benim yakama yapışır, elli lirayı muhakkak benden alır!.

Akıl Hocası

Adanada P. R.:

"Dört kişiden mürekkep bir akıl şirketi kurduk. Aramızda kazanç farkı yüzünden bir ihtilâf çıktı. Meseleyi halletmek için size müracaat ediyoruz...„

CEVAP:

Rakiplerinin arasına giren ihtilâfı Akıl Hocası halletmeğe kalkışırsa akıl hocalığı nerede kalır?.. Bizce temenni edilecek bir cihet varsa, o da, bu anlaşmamazlığın kati bir iflâs ile neticelenmesidir!

★

Çanakkalede H. Ç.:

"Zengin bir adam kızını bana vermek istiyor. Ben evlenmeğe razıyım, fakat babam razı olmuyor... Ne yapayım?„

CEVAP:

Babanız evlenirken size sordu muydu?.. Siz de onun gibi hareket ediniz!..

★

Bayrakıda T. T.:

"Sevdiğim kız, beni babasına dövdüreceğini söylüyor...„

CEVAP:

Sevdiğiniz kıza aşk uğrunda öleceğinizden bahsetmiş olacaksınız; o da size ölümden daha hafif bir ceza tertip ederek fedakârlığınızı tecrübe etmek istemiştir!

★

Fatihte N.:

"Size bir hediye göndermek istiyorum, fakat başkalarının eline geçmesinden korkuyorum...„

CEVAP:

Hediyeniz kıymetli olacağına göre siz adresinizi veriniz, ben aldırmanın yolunu bulurum.

★

Kadıköyde C. G.:

"Kırk yaşındayım, bir aşk izdivacı yapmak için şimdiye kadar bekledim, daha bekleyeyim mi?„

CEVAP:

Biraz daha beklerseniz aşk perisi yerine ölüm meleğini karşınızda bulmanızdan korkulur. Elinizdeki aşka razı olunuz!

★

Iskenderunda A. B.:

"Ben bir köy çocuğuyum. Biraz tahsilim, bir haylı tarlam var. Acaba memur mu olayım, çiftçi mi?„

CEVAP:

Ben memur olsaydım hemen vazifemi çiftçilikle değiştirirdim... Taş, yerinde ağırdır!.

★

Dörtyolda H. G.:

"1. Nasıl iyi bir şair olabilirim?

2. Kadınların aşkı mı daha süreklidir, erkeklerinki mi?.

CEVAP:

1. İyi şiirler yazabilirseniz...

2. Aşk, istidada bağlı bir hastalıktır; cinsiyetle alâkası yoktur.

★

Kadın — Ne biçim adamsın... Kolunu sıvayıp biraz yardım etsene!..
Erkek — Ağzını topla, beni yüksek tabaka beylerinden mi zannettin?!..

Orduda O. N. Ü.:

"1. Hayatta mesut olmak için ne yapmalı?

2. Sevmenin ve sevilmenin sırrı nedir?

3. Kopunca bağlanmıyan, kırılınca tamir edilmiyen şey nedir?

CEVAP:

1. Hiç birşey yapmamalı: Babadan kalma çiftliklerle hanların iradını toplayıp yan gelmeli...

2. İşsizlik.

3. Kopunca bağlanmıyan, bizim sevahili mücavire vapurlarının halatları; kırılıp tamir edilmiyen de bizim evin camları ile çerçeveleridir.

★

Kayseride İ. Y.:

"1. Diplomat olmak istiyorum, kimden ders alayım?

2. Aşk yüzünden ölmek niyetindeyim, hangi şekilde öleyim?„

CEVAP:

1. Topaçtan, yel değirmeninden, fırıldaktan ve saireden...

2. Siz hemen ölmeye bakınız: tabuta göre şeklinizi tanzim ederler!

★

Erdekte F. Ö.:

"Gençliğin en tatlı zamanı hangisidir?"

CEVAP:

Parasız eğlenebildiğiniz zaman.

— Matmazel, eteği daha biraz kısa yapsanız!..

— Bayancığım, mevsimin geçtiğinin farkındasınız değil mi?...

Kız — Babam sinemaya, baloya gitmeme, erkeklerle tanışıp evlenmeme müsaade etmiyor...
Erkek — Anlaşılan seni kara borsadan satacak!..

HARBİN SONU

İngilizler 1945 de, Amerikalılar 1946 da harbin biteceğini söylüyorlar; Almanlarla Japonların hesabı karıştığı için bu hususta müsbet bir rakam veremiyorlar. Fakat bizim gazetelerden birinin yaptığı anket'e bakılırsa yukarıdaki rakamlar pek mübalâğalıdır. Zira anket'e iştirak eden okuyuculardan hiç biri, 1946 şöyle dursun, 1945 e bile kolay kolay yanaşmıyor; en kabadayısı 1944 kânunuevvelinin sonuna dayanıp kalıyor... Hattâ, Allah şaşırtmasın, bazı okuyuculara göre harp on beş gün evvel sona ermiş, mütareke imzalanmış, şu sırada sulh müzakereleri bile başlamıştır!.

Refikimizin okuyucuları muahedeyi imzalaya dursunlar, harp olanca şiddetile devam etmektedir. Filhakika müttefiklerin işgal ettiği bazı memleketler mevcuttur; fakat bunlar mağlûp olup silâhları bırakacak yerde ancak cephe değiştirmekle iktifa ediyorlar, sola kullandığı silâhları sağa çeviriyorlar... Bu suretle eski dostlar yeni düşman kesiliyor ve harp bütün şiddetile devam ediyor. Hattâ, eski hükûmet isimlerine, yeni devlet isimlerinin iltihakı ile muharip memleketler yekûnu her gün biraz daha kabarıyor!

Garibi şudur ki her memleketin harpten çekilişi cephe değiştirişi, harbe girişi başka bir mesele doğuyor ve beş senelik harpten elli senede halledilemiyecek karışıklıklar meydan alıyor.

Vaziyete bakılırsa, bu harp ne 1945 de, ne 1946 da bitecektir; bugün yarın bitmezse hiç biteceği yoktur.

Şair Eşrefe demişler ki:

— Haberin var mı? Abdülhamidin bir oğlu dünyaya gelmiş, adına Ertuğrul demişler!

Koca şair:

— Eyvah! diye haykırmış, biz yüze yüze kuyruğuna geldik sanıyorduk; meğer yeniden başlıyormuş!

ELDE BİR

Hakikat sıfra döndü, kaldı hayal elde bir;
Mihverci ortaklara artık zeval elde bir.

Mihverin cephesini yarmazsa Müttefikler
Yıkacaktır ya isyan, ya ihtilâl, elde bir.

Bu yıl belki kavuşmaz yer yüzü sulha amma
Gelecek yıl kavuşur, bu ihtimal elde bir.

Ancak barış durumu savaştan hayırlı mı?
Şimdiden zihinlerde işbu sual elde bir.

Büyük küçük her ulus başını kurtarmalı,
Olmalıdır hem vatan, hem istiklâl elde bir.

İstikbale dikilen gözleri karartıyor
Sağa sola serpilmiş birkaç misal, elde bir.

Temiz bir sulhu ancak temiz gönüller kurar,
Yoksa başlar yeniden kanlı cidal, elde bir.

Çamdeviren kendini hesaba katmasaymış
Kalacakmış ortada Yahya Kemal elde bir.

Çamdeviren

— Elbisen güzel olmuş, kaça çıktı?

— Elbise ucuz oldu ama, terziye borç birkaç yüze çıktı!..

Bu da birşey mi?

Salonda, altı, yedi arkadaş, birer koltuğa uzanmış, dinleniyorlardı. Üç saatten fazla süren hararetli bir pokerden sonra, kazananlar da, kaybedenler de, nihayet yorgunlukta birleşmişlerdi. Canı sıkılan biri yakınında bulduğu bir gazeteye elini uzattı. İsteksiz bir bakışla sütunlar üzerinde dolaştı. Sonunda mühim bir haber görmüş gibi:

— Olur şey değil!

Diye haykırdı. Hepsi birden harekete geldiler:

— Nedir o olmaz şey?

— İhtiyar bir dilencinin heybesinden altı yüz seksen beş lira çıkmış!

Salondakiler umumiyetle hayret ettiler. Yalnız içlerinden biri soğukkanlılığını muhafaza etti:

— Bu da bir şey mi?

— Elbette bir şey... Bir dilenci için büyük bir servet!

Soğukkanlı arkadaş gülümsedi:

— Ben Avrupada daha inanılmaz bir hadise ile karşılaştım..

— Nasıl?

— Anlatayım: Pariste tahsil ediyordum. Oturduğum pansiyonla devam ettiğim mektep arasında, her sabah, yaşlı bir dilenci görür, kendisine on santim sadaka verirdim. Hususile, imtihanların başladığı sırada, sadakayı hiç unutmazdım. Bu dilencinin duası ile imtihanlarda muvaffak olacağımı sanırdım. Ne yaparsın, çocukluk, gençlik! Dilenci duasının faydası olsaydı evvelâ kendisine olurdu! Tabiî, o zaman bunu düşünemiyordum. İmtihan başladı mı, hemen dilencinin çanağına bir on santim atmakta devam ediyordum... Bu on santim, dilenci ile beni adeta dost etmişti. Beni görünce daha uzaktan gülümserdi.

Bir gün mutad sadakayı attıktan sonra üniversiteye gittim. yeleğimin cebini karıştırırken bozuklukların tamam olduğunu, fakat arada bir on franklık altının eksik olduğunu gördüm. O zaman cihan harbi olmamıştı, henüz altın devrinde yaşıyorduk.. Bu eksik altının farkına varınca tepem attı: Mutlaka bu on franklığı, on santim yerine, dilencinin çanağına bırakmıştım... Akşam üstü dilenciyi eski yerinde göremedim, fakat ertesi sabah buldum. Hemen kendisine:

— Afedersin, dedim, dün sana on santim verecek yerde on frank vermişim!

Dilenci nezaketle cevap verdi:

— Olabilir, dün akşam paraları bir torbaya koydum, olduğu gibi duruyor.. İsterseniz bu akşam teşrif ediniz de neticeyi öğreniniz!

— Nereye geleyim?

— Sen Mişel bulvarında 181 numara!..

Akşamı iple çektim, saat altı, yedi sularında bulvara koştum, evlerin, apartımanların numaralarını birer birer saydım, nihayet 181 rin önünde durdum... Parmağım ağzımda kaldı. hani, eski nazırların konağı kadar değilse bile, müsteşarların evleri kadar heybetli bir bina idi. Onun burada oturacağına ihtimal vermiyordum. Fakat birden bire aklıma geldi:

— Belki, dedim, bina sahibi dilenciye acıyarak bodrumda bir oda vermiştir!

Kapıyı çaldım. Tertipli bir uşak açtı:

— Kimi istiyorsunuz?

— Mösyöyü.

— Buyurunuz!

Mösyö kimdi? Ne onun adını biliyordum, ne de dilencinin adını... Uşak beni salona aldı:

— Biraz bekliyeceksiniz... Mösyö banyodadır.

Tanımadığım mösyöye neler söylemek lâzım geldiğini düşünüyordum. Ansızın kapı açıldı, eşikte ipek bir rop-dö-şambr ile mösyö göründü. Küçük dilimi yutacaktım: Mösyö, dilencinin ta kendisi idi!

— Siz misiniz? Ben de sizi bekliyordum!

— Afedersiniz, rahatsız ettim.

— Bir şey değil. İşimden gelir gelmez (işim dediği, dilencilikti!) Hemen kâtibimi çağırdım, dün akşam getirdiğim paralar arasında on franklık bir altın bulunup bulunmadığını sordum.. Tahmininizde isabet etmişsiniz, böyle bir para varmış.

Zili çaldı, uşak büyük bir reveransla salona girdi, kibar dilenci:

— Kâtibi çağırınız, emaneti alsın da öyle gelsin!

Emrini verdi. Bir dakika sonra, zarif elbiseli, ince tavırlı, bir genç peyda oldu. Masanın üzerine benim on franklık altını bıraktı:

— Emanetinizi getirdim, mösyö!

Dilenci bana döndü:

— İşiniz halledilmiştir..

— Teşekkür ederim!

Parayı alıp çıkıyordum. dilenci gülümsiyerek beni durdurdu:

— Bir dakika durunuz!

— Bir emriniz mi var?

— Hayır: Borcunuzu hatırlatmak istiyarum..

— Ne borcu?

— On santimlik sadaka borcunuzu.. Düşününüz ki bu on franklık altını on santimlik bakır yerine vermiştiniz!

— Hakkınız var!

On santimi masanın üzerine bıraktım. Zengin dilenci, beni kapıya kadar geçirerek:

— Teşekkür ederim.. Güle güle!.

Dedi... Yolda dönerken dilenciyi düşünüyor, onunla kendimi mukayese ederek gülmek mi, ağlamak mı lâzım geldiğine bir türlü karar veremiyordum.

Bu Harbin Karikatür Albümü

Mecmuamızın biricik karikatüristi sanatkâr arkadaşımız Ramiz, harbin başındanberi yaptığı siyasî karikatürlerden müteşekkil büyük bir albüm hazırlamıştır. Bu harbin çizgilerle bir tarihçesi mahiyetinde olacak olan bu albüm yüzlerce gayet kuvvetli karikatürden başka dört renkli fevkalâde nefis bir kapakla süslenmiştir. Mizah sanatımıza yeni bir kıymet olacak olan bu albüm yakında çıkacaktır. Okuyucularımıza (Ramizin eseri) demekten başka tavsiyede bulunmuyoruz.

NESRİN AĞIŞ

Üç Beyaz Yalı

Seçme şiirler külliyatı

Bütün kitapçılarda 40 kuruş.

Yazan: RAGIP ŞEVKİ

— 5 —

"— Ayağıma bastı mı?... Acaba bastı mı?.. Şey...,,

— Düşün bir, iyi düşün... Ayağının üstüne...

— Ha, evet efendimiz, geçerken basmış bulundu, hatırlıyorum...

Sadettin bey, yine bir balon gibi boşalarak çekildi:

— Tuuuh, yandım birader!

— Aman beyefendi...

— Yandım, ömrünce yandım, hapı yuttun, dizginleri ele verdin!.

— Fakat efendimiz, yani...

Sadettin bey, büyük bir felâket olmuş gibi, müteessir, kırık, gamlı ve kasavetli bir hal almıştı.

— Yanisi, manisi, sen buz gibi kılıbık olacaksın! Birader, bir kadın evlendiği gece kocasının ayağına basarsa ne olur bilir misin?.

— Şey, hayır, muttali değilim beyefendi?

— Belli, lâkin ben muttali iken senin eylediğin haltı işledim de... işte... Tuuuh Allah belânı vermesin!.

— Fakat... Efendimiz, anlıyamadım...

Sadettin bey birdenbire celâllandi, yerinden iki defa sıçrayıp kalktı:

— Yahu, senin anlıyacağın, bir kadın ilk gece kocasının ayağına basarsa, o erkek bir daha karısına ağzını açamaz, gönlünü körü körüne kaptırır, evin içinde horoz öteceğine tavuk öter! Anladın mı? Haydi artık, kalk işine başla... Gözümden düştün Muhsin efendi.

Sadettin bey küskün küskün gitti, büyük çuha perdelerle yarı örtülü pencerelerden birinin önünde durdu, ve Muhsin efendinin mırıltılarını duymadı bile...

— 4 —

Muhsin efendi o akşam, dalgın, müteessir ve mükedder eve geldi. Kapının arkasında karısının güzel yüzünü görüp de, düşündüğünü suya düşürmemek için, ona bakmadı bile... Merdivenleri ağır ağır çıkarken:

— Sizinle konuşacaklarım var Tahire hanım, gelin de, görüşelim! dedi.

Genç kadının her karşılayışta, bir ceylân oynaklığı ile hareket eden vücudu duruldu, sessizleşti, sesi titriyerek:

— Peki efendim!

Dedi ve Muhsin efendinin arkasından yürüdü.

Oturma odasına girince Muhsin efendi fesini çıkardı, komodinin üzerine koydu, ve sonra döndü:

— Size bir sual soracağım, doğru söyliyeceğinize yemin eder misiniz?

Genç kadının yüzü kızardı, yutkunarak:

— Elbette, doğru söyliyeceğime yemin ederim!

— Siz... İzdıvacımız gecesi.. *Benim* ayağıma bastınız mı?

Tahirenin yüzü, beyaz göğsüne kadar al al oldu:

— Efendim, anlıyamadım, ne demek istiyorsunuz?

— Yani... Bir maksadı mahsusla... Siz o gece... benim ayağıma bastınız değil mi?.

— *Şey... Hayır... Bilmem...* Ne demek? Niçin ayağınıza basmış olayım efendiciğim?

Muhsin efendi, içinde bir baygınlık hissederek: "Ah, yine efendiciğim diyor Allahım!,, diye düşündü

— Yani... Her istediğinizi yaptırmak gayesile, gûya evin erkeğine hâkim olmak kaygusile...

Tahirenin gözlerinin içinde birdenbire bir ışık yanıp söndü, fakat Muhsin efendi bunu farkedemedi.

— Böyle bir maksatla eğer siz böyle bir şey yapmış iseniz...

Genç kadın kısık bir sesle:

— Benden böyle bir büyücülük mü bekliyorsunuz Muhsin efendi? diye sordu.

— Bilmem, büyücülük mü, yoksa daha başka bir şey...

— Efsunculuk mu? Meğerse... siz çok hakikatsiz imişsiniz, beni demek fena görmeğe başladınız. Fena bellemeğe hazırlanıyorsunuz öyle mi? Ben ki...

Tahirenin gözleri doldu ve iri, ok gibi dimdik güzel kirpikleri ucunda, ikişer damla göz yaşı toplandı...

— Bense sizin sayenizde mesutken... Ah ah...

Genç kadın birdenbire boğuk bir hıçkırık koparark uzun sedire koştu, dize geldi ve yüzünü sedire kapayarak dolu dolu, hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı.

Muhsin efendi şaşırıvermişti:

— Yahu, müsaade buyur, maksadım bir gayrı maksat değil... Bugün Sadettin bey, bizim müdür... dedi de.. Canım, ağlamasanıza... Allah allah, süphanallah!.. Tahire, Tahire hanım!..

Diz çöktü, karısına sokuldu ve bir yaralı kuşu okşar gibi, lepiska saçlı başını okşamağa başladı:

— Kulun, kölen olayım ağlama!.. Dayanamıyorum, yüreğim paralanıyor, parça parça oluyor... Allah aşkına sus Tahire hanım... Ben bir şey demedim ki.. Sadece... Eğer böyle bir şey... Hani bir âdet var imiş... Yeni evlenmelerde kadınlar erkeklerinin ayaklarına basarsa imişler...

— Yazıklar olsun size. *Kalbimi kırdınız!.*

— Allah aşkına, sevdiklerinin başına...

— Benim dünyada sizden başka sevdiğim kim var? Siz de benim elimi bırakırsanız...

— Tahire sultanım, sebebi hayatım, nurum, iki gözüm, sus artık... Ben de... Ben de ağlıyacağım. Bana da günah. Vallâhi ve billâhi bir fena maksatla böyle bir şey sormadım... bırakalım, sormıyayım, bu bahsi konuşmıyalım... Yine her günkü gibi...

— ....

— Her günkü gibi, kumrular misali sevişelim, haydi kalk.

Karısını koltuğundan tuttu, ağır ağır kaldırdı. Tahire hanım, göz yaşlarını kuşağının arasından çıkardığı bir mendil ile silerken içinden:

— Halam da bu ayağa basmayı bana ne diye öğretti? Zavallı adama yazık oluyor! diye düşünüyordu.

— 5 —

İlk kış, onlara, yazın başında girdikleri aşk ormanının sonunu getirdi.

İki hayat üzerinde çok çiçekler açtı. Bu çiçeklerin üzerinde bal arılarının kanatlarının sesi duyuldu, yaz fırtınalarının yapraklar, sular ve topraklar üzerinde yaptığı güzel tesirler, rüzgârların getirdiği çeşitli kokular, bir küçücük taş parçasının su üstünde husule getirdiği dairecikler gibi büyüye büyüye, genişliye genişliye yayıldı ve nihayet durdu.

Bir gece Muhsin efendi, bir düğünden geç vakit eve geldiği zaman aralarında ilk kavga oldu..

Tahire hanım, sofadaki kanape üzerinde uyuya kalmıştı. Çıngırağın, mutadın hilâfına büyük bir gürültü ile silkinişi onu yerinden deli gibi sıçrattı. O kadar korktu ki, gelenin, kocası olduğunu bildiği halde, boğuk bir sesle:

— Kim ooo? diye haykırdı.

Muhsin efendi kapıdan girer girmez, ağzının kokusu da Tahire hanımın burnuna çarptı. Genç kadının birdenbire gözü döndü:

— Sen içtin mi?.

— Canım Tahire, evvelâ bir selâmünaleyküm demek lâzım değil mi?

Genç kadının yüzünde bir anda bir çok hatlar birden peyda oldu, gözleri büyüdü:

— Sana soruyorum, içtin mi? diyorum.

— İçtim, ne var?

— Yaaa, bir de saklamıyorsun, içtiğini söylüyorsun.

— Elbette söyliyeceğim. Yalan söylemeğe ne mecburiyetim var!

— Tuhhh, yazıklar olsun sana... Sıkılmadan da beni iki paralık hizmetçi yerine koyuyorsun, öyle mi?

— Allah allah, hizmetçiyi de nereden çıkardın yahu?

— Tabiî, böyle cevap hizmetçilere verilir, ben senin nikâhlı karın değil miyim? Âlemin düğününde içiyorsun, nâralar atıyorsun, sonra da... kim bilir daha nerelere gidiyorsun? Seni bana, ağzına bir damla bir şey koymaz dedilerdi... Yazıklar olsun, aldanmışım, aldatılmışım, hayatım, gençliğim sana pişkeş çekilmiş, ben bugünleri göreceğime...

Muhsin efendi:

— Suuuus, sus be! diye bağırdı. Bu ne çene! sus!..

Tahire hanım, birdenbire durdu, dikildi, gözlerinin kin dolu karalığı ile uzun uzun Muhsin efendinin göz bebeklerinin içine baktı. Dişlerinin arasından:

— Yaaa, öyle mi? dedi. O halde ben bu evde durmam. Yarından tezi yok, ben halama gidiyorum!..

— Arkası var —

Aile saadetinde

EVİN

yeri büyüktür

YAPI ve KREDİ BANKASI A.Ş.

İkramiyeli aile Cüzdanı
Taksitli ev Cüzdanı

Broşür isteyiniz.

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN Necati

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını minimnilere mutlaka yediriniz.

TALİTLERİNİ ALMAYINIZ
Bahçekapı: SALİH NECATİ
NECATİ ismine dikkat.

KARİKATÜR

İDAREHANESİ

İstanbul, Ankara cadesi, Acımusluk sokağı, No. 7.
Telgraf: İstanbul KARİKATÜR
Telefon: 23031

ABONE ŞARTLARI

Türkiyenin her tarafı için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur.
Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur. Üç aylık abone kaydolunmaz.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

Güzel diğer mânasile sempatik olmak her kadının candan arzuladığı bir istektir. Giyimi güzel, makyajı yerinde olan bir kadın, bulunduğu muhitte sıcak bir hava yaratır, muhitini âdeta büyüler. Onunla herkes alâkadardır. Küçük bir iltifatı bir kazanç telâkki edilir. Diyeceksiniz ki, böyle kadın nadir yaratılışlardandır. Tabiat binde bir kadına böyle güzelliği nasip eder. Yanılıyorsunuz; çirkin kadın yoktur, giyinmesini bilmiyen, makiyajını yapamıyan kadın vardır.

Güzellik Formülleri

Her kocanın karısına, her gencin nişanlısına hediye edebileceği en güzel eserdir. Makiyaj, giyim ve renk hakkında etraflı bir malûmat veren, kadın için toplu bir cemiyet bildigi olan bu değerli eser YEDİGÜN Neşriyat Müessesesi tarafından hazırlanmıştır. Dört renkli nefis bir kapak içinde baştan başa renkli sayfalarla süslenmiş olan yazı ve resimle makiyajın, giyim ve rengin bütün inceliklerini anlatan bu güzel kitap çıkmıştır. Bütün kitapçılarda bulunur. Fiyatı 150 kuruştur.

GRİPİN

Baş, Diş, Romatizma, Nevralji, Kırıklık ve
BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklitlerinden sakınınız.
yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

20 senedenberi şöhret kazanmış olan bakiki

A. T. Aslan marka sabit ve solmaz **BOYALI ÇAMAŞIR İPEKLERİ** tekrar piyasaya çıkarılmıştır. Marka ve sicil numarasına dikkat ederek Tuhafiyecilerde arayınız. Taklitlerden sakınınız. Umumi deposu: Mahmutpaşa Hacı Küçük camii karşısında Kefeli han altında No. 12.

ÇAMAŞIR İPEĞİ
A T
ASLAN
ALAMETİ FARİKA
Sicil No 7510

Napoleon un DÜŞÜNCELERİ

REŞAT NURİ GÜNTEKİN

YEDİGÜN NEŞRİYATI 75 kuruş

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.
Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

10.000 kadını Hayrette bırakan

GARİP BİR PUDRA TECRÜBESİ

Daha güzel görünebileceğinizin Kat'i DELİLİ

BUGÜN bu TECRÜBEYİ Yapınız.

Pudracılıkta şayanı hayret son bir keşif. *Cildi güzelleştiren*, ona güzel bir cazibe ve yeni bir hayat veren unsur . . . donuk ve çirkin bir cildi, gençliğin tabii renklerile süsler. Pudra yağmur'a, Rüzgâr'a ve hatta terleme'ye rağmen bile sabit kalır ve artık parlak burun bırakmaz. Bu cevher (Krema köpüğü) namı altında beratı istihsal edilmiş ve yalnız Tokalon Pudrasında bulunmaktadır.

ÇİDDEN MÜHİM BİR TEKLİF

Yüzünüzün bir tarafına krema köpüğü sayesinde istihzar edilen Tokalon Pudrasını ve diğer tarafına her hangi bir pudrayı sürünüz. Şayet "Krema köpüklü pudra" ile pudralanmış taraf diğerinden *daha güzel daha taze* ve *daha cazip* görünmezse Tokalon pudranıza verdiğiniz para iade olunacaktır.

EŞKİ ŞİİR BAHÇELERİ

Değerli Ressam Münif Fehim'in sanatkâr fırçasından doğan bu eser baştan başa renkli tablolarla süslüdür. Senenin en lüks eseri olan bu albümden kütüphanenizi mahrum etmeyiniz.

150 kuruş

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Neorin
Nezleyi Derhal Keser

Karikatür

İSTANBUL BELEDİYESİ BÜYÜK BİR VATANDAŞ İÇİN HAZIRLIKTA:

Belediye Reisi — Alo, orası Haseki Hastanesi mi?.. Bağçenize acele yüz metre boyunda, elli metre eninde kubbeli bir pavyon inşasına başlayım... Yakında doğum için bir hasta göndereceğim!..